

Warszawa, 8.04.2019 r.

Sz. Pan Henryk Kowalczyk
Minister Środowiska
Ministerstwo Środowiska
Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do spotkania Pana Ministra z przedstawicielami organizacji pozarządowych podczas COP24 12 grudnia 2019 roku chcielibyśmy powrócić do tematów wtedy poruszonych.

Z satysfakcją przyjęliśmy Pańską deklarację poparcia przez Ministerstwo Środowiska odnawialnych i prosumenckich źródeł energii. Mamy nadzieję, że poparcie to przełoży się na zrewidowany kształt miks energetyczny w Polityce Energetycznej Polski do 2040 roku (PEP 2040) oraz Krajowego Planu na rzecz energii i klimatu (KPEiK). Jednocześnie wyrażamy nadzieję, że to źródła odnawialne będą, obok termomodernizacji, głównymi elementami rządowego programu „Czyste Powietrze”. Inwestycje (przede wszystkim ze środków publicznych) w źródła oparte o paliwa kopalne oraz suboptymalne termomodernizacje stanowią nie tylko ryzyko wysokich kosztów eksploatacji, ale też zbędną emisję w gwałtownie kurczącym się budżecie węglowym.

Niezależnie od podejmowanych działań, w najbliższych latach będziemy wciąż zmagać się z zanieczyszczeniem powietrza przekraczającym krajowe i międzynarodowe normy. Tymczasem obecnie obywatele nie są w wystarczającym stopniu informowani o jakości powietrza w Polsce. Z tego względu z zadowoleniem przyjęliśmy Pańską przychylną odnośnie konieczności obniżenia poziomów informowania oraz alarmowych, obecnie najwyższych w Europie¹. Ponieważ kwestia ta leży w gestii Ministra Środowiska, apelujemy o niezwłoczne obniżenie poziomów alarmów smogowych. Najnowsze propozycje w tym zakresie są dalece niewystarczające i niezgodne z rekomendacjami zespołu specjalistów powołanego w Ministerstwie Zdrowia (progi alarmowania powinny wynosić 60 i 80 µg/m³ w zależności od frakcji pyłu zawieszonego).

Pragniemy również zwrócić się do Pana Ministra w sprawie programu nauczania oraz uwzględnienia w nim najnowszej dostępnej wiedzy na temat zmiany klimatu. Naukowcy nie mają wątpliwości, że to człowiek odpowiada za obserwowaną od wielu dekad zmianę klimatu²³. Niestety program nauczania nie wskazuje wprost na istniejący konsensus naukowy dotyczący antropogenicznego charakteru obserwowanej zmiany klimatu i pozostawia nauczycielom i uczniom pole do błędnej interpretacji⁴⁵.

¹ Polski Alarm Smogowy. Poziomy informowania i alarmowe. źródło: https://www.polskialarmsmogowy.pl/polski-alarm-smogowy/smog/szczegoly_poziomy_informowania-i_alarmowe_19.html, dostęp: 19.03.2019 r.

² IPCC (2014). Fifth Assessment Report, źródło: http://ar5-syr.ipcc.ch/ipcc/ipcc/resources/pdf/IPCC_SynthesisReport.pdf, dostęp: 19.03.2019 r.

³ NASA (2018). Scientific Consensus: Earth's climate is warming, źródło: <https://climate.nasa.gov/scientific-consensus/>, dostęp: 19.03.2019 r.

⁴ Podstawa Programowa.pl. Geografia. Źródło: <https://podstawaprogramowa.pl/Liceum-technikum/Geografia>, dostęp: 19.03.2019 r.

⁵ Dlanauczyciela.pl. Podstawa programowa przedmiotu Przyroda. Źródło: <https://www.dlanauczyciela.pl/zasob-18096>, dostęp: 19.03.2019 r.

Ponieważ zmiana klimatu jest największym globalnym wyzwaniem XXI wieku, uznajemy za kluczowe, by uczniowie na wszystkich poziomach nauczania otrzymali co najmniej podstawowe informacje na temat tego zjawiska - o jego przyczynach, skutkach i sposobach zapobiegania - z perspektywy wielu przedmiotów (Przyroda, WOS, Chemia, Fizyka, Geografia).

Podczas spotkania 12 grudnia Pan Minister wyraził chęć zaangażowania się w tę problematykę. Fundacja WWF Polska chciałaby w tej sprawie zaproponować spotkanie grupy roboczej uwzględniającej przedstawicieli świata nauki, Ministerstwa Środowiska, Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Fundacji WWF Polska.

Zwracamy się również do Pana Ministra z wnioskiem o aktywne zaangażowanie się w prace nad Programem dla Śląska. Jak pokazują badania, Polacy chcą inwestycji w zieloną energetykę, chcą odejścia od węgla, a Śląsk potrzebuje sprawiedliwej transformacji. Mieszkańcy tego regionu domagają się nowych miejsc pracy, wsparcia dla regionów pogórnicznych w transformacji i ochrony środowiska naturalnego.

Szanowny Panie Ministrze, będziemy wdzięczni za odniesienie się do powyższych spraw oraz możliwość dalszej współpracy.

Z poważaniem,

Urszula Stefanowicz, Polski Klub Ekologiczny Okręg Mazowiecki

Oskar Kulik, WWF Polska

Magdalena Bartecka, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć

Diana Maciąga, Pracownia na rzecz Wszystkich Istot

Patryk Białas, Stowarzyszenie BoMiasto

Paweł Wyszomirski, Stowarzyszenie Napraw Sobie Miasto

Weronika Michalak, Health & Environment Alliance Polska

